

Toen uw verslaggever de huidige gast op de koffie ‘aanschoot’ met de vraag op ze wilde komen, realiseerde hij zich ineens dat haar zus ook al eens bij Paul op de koffie te gast was.

Toen we daarover spraken zei de gast van vandaag: “Maar ik zal wel zorgen voor een heel ander verhaal over Cuuk”. En dus zijn we vol goede moed begonnen aan een lang gesprek met Claar van Duijnhoven-Rijsouw.

Zij is uiteraard geboren in Cuijk, in 1940, kort na het begin van de oorlog. Ze was de tweede in het gezin met 6 kinderen. De familie Rijsouw, waar haar vader uit stamde, woonde aan de Veldweg, evenals het bekende gezin van Schijndel waar haar moeder er een van was.

Claar’s vader was, je kunt het haast wel raden, sigarenmaker en woonde met zijn gezin aan de Katwijkseweg.

Over de oorlog heeft ze nog zeer vage herinneringen, bijvoorbeeld dat ze in het najaar van 1944 geëvacueerd werden naar boer Gerrits op de Overhage. Daar zaten meerdere evacués, allemaal op de vlucht voor de voortdurende beschietingen door de Duitsers vanaf de Mookse kant van de Maas.

Bij “Toon Gerrits” hadden ze het goed. Ze sliepen op de stal, zolang de koeien nog in de wei liepen, en het eten werd bereid op de ‘geut’, waarbij de ‘soppot’ een belangrijke rol speelde. Vaak was er dus een één-pansmaaltijd met karnemelkse pap toe.

Het huis aan de Katwijkseweg had door het granaatvuur veel geleden, maar toen het gevaar geweken was, kon de familie er toch weer intrekken, zij het onder redelijk primitieve omstandigheden.

Na de oorlog werden de eerste nieuwe huizen gebouwd in de Bernhardstraat en de dr van de Broekstraat. Families uit de toch wel aardig kapotgeschoten huizen kregen voorrang. Veel bekende Cuijkse namen kwamen zo in de nieuwe wijk, de vroegere Oeiep. Claar noemt de namen: de Ebbens, Dien Pluk, Hendriks - de rozenkweker, Borgman - de politiemans, Willems-de Kriel, Arends - met de tweeling-, en nog een aantal anderen.

De lagere school Christus Koning lag vlakbij. Op weg naar school passeerden ze het ‘Jodenkerkhof’, in de hoek bij de Wilhelminastraat, van wat nu het grote parkeerterrein bij het arbeidsbureau is. Diagonaal op de andere hoek bij de Smidstraat, lag de kolenschuur van Basten.

Toen Claar ongeveer 10 jaar was, een stevige jonge meid, kreeg ze eens verschrikkelijke buikpijn. Moeder ermee naar dokter Berger, die haar geruststelde met de woorden: “Ze zal wel een groot meisje aan het worden zijn”. Maar de dokter had het mis, want een paar dagen later moest Claar met spoed geopereerd worden aan een blinde darm ontsteking. Dat gebeurde nog bij de nonnetjes in het ‘ziekenhuisje bij het klooster’ aan de Molenstraat, vlak bij de school. De chirurg dokter Parnet uit Nijmegen werd in dat soort situaties opgeroepen en met assistentie van de Cuijkse dokters Berger en Hurkens werd het klusje geklaard. Ze is een van de laatste operatiepatiënten in Cuijk geweest.

Ze herinnert zich ook nog dat gedurende haar ‘ziekenhuis’ verblijf van 10 dagen, tijdens een geweldig onweer, de nonnetjes met een palmtakje en wijwater het hele gebouw zegenden tegen blikseminslag en brandgevaar.

Na de lagere school ging Claar de weg van bijna alle meisjes uit Cuijk: de huishoudschool aan de Jan van Cuijkstraat. Het eerste jaar had ze nog een zuster als directrice, maar daarna kwam juffrouw van Kempen, die vele jaren op die school de scepter heeft gezwaaid, letterlijk en figuurlijk. Juffrouw van Casteren (later de Moor) was een van de leerkrachten. Godsdienstles werd gegeven door deken van den Acker, pastoor van de Martinus, en kapelaan Nijkamp.

Met 14 jaar was Claar afgestudeerd (!) en toen begon het grote leven.

Ze kwam met het diploma thuis, niks plechtige uitreiking, en moeder zei onmiddellijk: “ ‘k heb oe al verhuurd”.

Ze moest de volgende dag beginnen bij Ebben van de bank, ‘de ouwe sik’, die tevens gemeentesecretaris was. Een bekende Cuijkse familie, die naast de bank op de hoek Maasstraat-Grotestraat woonde.

Claar deed het huishouden en hield het kantoor schoon. Bij het poetswerk had ze hulp van Door Arends. Samen hadden ze veel schik, en jong als ze waren, haalden ze ook nogal wat kattenkwaad uit. Zo vonden ze eens een kast vol met hoedjes van 'mevrouw' en stonden dan, getooid met de gekste hoedjes, op de trap, voor een glazen wand van het kantoor naar de 'deftige' klanten te zwaaien.

Als een goede 'van Schijndel afstammeling' was ze bij de Kajotters, de katholieke arbeidersjeugd. De kruisheer kapelaan Nijkamp was daar geestelijk adviseur en in een balorige bui hebben de Kajotters hun adviseur, een man van fors formaat, eens in een kist gestopt. Was dat al een voorbode van het tanend gezag van gezagdragers ?

Van meneer Ebben kreeg ze haar eerste fiets, een opgeknapte herenfiets. Ze was er dolgelukkig mee. Ze moest 'in betrekking' ook de boodschappen doen en ze weet nog de telefoonnummers van slagerij Martens (no 8) en bakker van Daal (no 10). Op het postkantoor op de andere hoek van de straat zat een vriendin die met stekkertjes de verbindingen op aanvraag verzorgde.

Claar draaide lange werkdagen, die 's ochtends om zeven uur begonnen met sintels verwijderen en het opstoken van de cokeskachel van de centrale verwarming. Zo'n centrale verwarming zag je toen alleen nog maar bij welgestelde lieden !

Het was vaak 's avonds half elf eer ze naar huis ging.

Na enige jaren kreeg ze last van eczeem aan de handen. Waarschijnlijk van allerlei wasmiddelen waarmee ze werkte.

Claar ging naar de kousenfabriek van Janssen de Wit in Boxmeer. Maar ze was niet zo handig met sorteren en inpakken en kon vanwege het systeem van stukloon of prestatiebeloning nauwelijks genoeg verdienen. Toen ze 18 jaar was ging ze werken bij Regouin aan de Grotestraat.

Daar vroegen ze een medewerkster in het magazijn voor de zeemlappen. Opa Hannes van Schijndel had 55 jaar gewerkt bij Regouin en daar wilden ze wel graag iemand aannemen met dezelfde genen. Vaak zeiden de oudere medewerkers: "Kijk, ze lijkt toch veel op Hannes".

Vanuit Regouin is ze getrouwd. Op de Katwijkse kermis ontmoette ze eerder, op 21 jarige leeftijd, een Groesbeekse jongen, Rudy van Duijnhoven, en na enkele herhalingsoefeningen werd het dikke mik !

Er kwamen op de kermissen in Cuijk en Katwijk nogal wat ondernemende jongens uit Groesbeek. Als ze de laatste pont terug misten, vaak afhankelijk van wat en wie ze ontmoet hadden, dan gingen ze stiekem en levensgevaarlijk, over de spoorbrug terug. Om 4 of 5 uur moesten ze immers vaak alweer uit bed om in Duitsland te gaan werken.

Ruud werkte bij het verwarmingsbedrijf Boerboom in Nijmegen. Hij kon de kost verdienen en wilde wel trouwen. Maar hoe kom je, als Groesbeekse jongen met werk in Nijmegen, aan een woning in Cuijk ?

Voor Claar lag dat heel anders. Bij Regouin vroegen ze wie er een woning nodig had en Claar was er als de kippen bij. Als je getrouwd was kon je een woning aanvragen. Dan maar snel getrouwd. Ze gingen even bij zus Riet en haar man Mart inwonen op de Florijnendreef.

Claar raakte 'recht van de beddeplank' in verwachting. Aannemer Harry van den Hoogen zag dat toen ze een eindje onderweg was en beloofde een woning. Maar alle bewoners van 'de hoek van Vogel', een blok woningen achter de Martinuskerk, kregen voorrang omdat ze moesten wijken voor de Maasboulevard.

Haar ouders waren inmiddels naar de Irenestraat verhuisd. Toen dochter Ineke geboren was woonden Claar en Ruud nog weer een tijd bij haar ouders, omdat het bij Riet in huis nu toch wel erg druk werd. Gelukkig werkte Ruud in die tijd voor Boerboom in Duitsland en bleef vaak de hele week weg. Bij je ouders inwonen met man en baby is natuurlijk ook niet alles, hoe goed de verhoudingen ook zijn.

Dus was er grote vreugde toen ze het eerste huis van een rijtje van zes konden betrekken in de Robijnlaan. Het leek wel de hemel op aarde ! Ze wonen er nog steeds. Na de geboorte van Ineke stopte Claar met werken. Al snel werd ook Wilbert geboren en daar is het bij gebleven. Ineke heeft nu drie zonen en Wilbert heeft twee dochters.

Het hele spul woont in Cuijk en iedereen beleeft veel plezier aan elkaar.

Toen de kinderen naar school gingen is Claar weer voor 20 uur in de week gaan werken. Ze solliciteerde bij de maatschappelijk werkster juffrouw Jeanne van Latum voor de gezinszorg en werd onmiddellijk aangenomen. Zo'n frisse jonge vrouw wilden ze wel. Dat beloofde alle goeds.

Claar heeft met enorm veel plezier vele gezinnen en alleenstaanden geholpen als gezinsverzorgster. Ze crosste voor haar werk heel Cuijk door en leerde heel veel mensen kennen, ieder met zijn of haar eigenaardigheden. En iedereen kent haar natuurlijk.

Toen ze bijna veertig was kreeg ze last van haar knieën en moest ze een eerste correctie van haar been ondergaan. En terwijl ze daarvoor in het gips lag, werd Ruud plotseling ernstig ziek. Hij is door zware operaties gelukkig gered !

Maar intussen ging het jonge gezin door een hel, als door een moker getroffen.

Tot overmaat van ramp ging Boerboom failliet en kwam Ruud op straat te staan.

Een controlerend geneesheer maakte een verschrikkelijke blunder door, bij een herkeuring om ergens anders te gaan werken, te zeggen: "Mijnheer van Duijnhoven, wat wilt u toch, u bent immers ten dode opgeschreven". Maar Ruud knokte zich dapper terug, samen met Claar en de kinderen.

Een van de betere geneesmiddelen bleek de aanschaf van de puppy "Liza" te zijn, een beauty van een boxer. Ruud, somber als hij toen was, wilde eerst geen hond, stemde uiteindelijk toch toe, en vanaf de eerste minuut dat de pup in huis kwam zijn ze onafscheidelijke vrienden geworden.

Uren, dagen, weken, heeft hij met de hond samen gewandeld.

Daarnaast bewerkt Ruud al meer dan 25 jaar zijn volkstuintje.

Na de flinke operaties aan haar been is Claar afgekeurd voor het toch wel zware werk bij de gezinszorg.

Maar Claar zou Claar niet zijn als ze niet opnieuw iets oppakte.

Ze solliciteerde als 'oppas' bij een gezin in Malden waarvan de moeder huisarts in Nijmegen was.

Ze kwam er toen de eerste twee kinderen geboren waren en heeft uiteindelijk voor vier kinderen gezorgd alsof het de hare waren.

De liefde en genegenheid over en weer bestaat nog steeds, alhoewel Claar na 16 jaar met dat 'werk' is gestopt.

Ruud bracht haar 's ochtends om 8 uur weg en knoopte daar dan altijd een stevige wandeling in de bossen aan vast. Als tegen de avond de dokter thuis kwam, of haar echtgenoot, dan haalde Ruud zijn Claar weer op. Het leven was goed voor hen, na alle ellende die ze meegemaakt hadden. Iedereen was gelukkig !

In 2001 en 2003 heeft Claar twee nieuwe knieën gekregen.

Alhoewel geen 'fluitje van een cent' is het haar toch veel meegevallen. Ze is er erg goed van opgeknapt, hoezeer ze ook nog geplaagd wordt door andere vormen van artrose. "Dat is nou eenmaal een echte 'van Schijndels' kwaal" zegt ze.

Uw verslaggever kent Claar al heel lang als een zeer optimistische vrouw. Eerst via haar bezoeken aan de dierenarts met de inmiddels overleden "Liza", en later via de parochie. Ze zong vroeger al bij Pastoor Smits in het koortje voor "rouw en trouw". Nu is ze ook alweer 12 jaar lid van het koor St Jozef Canthorij, waarvan ze ook nog de penningmeester van het bestuur is.

Vervelen doet ze zich nooit. Als ze tijd over heeft zit ze achter de computer, waarvoor ze twee cursussen gevolgd heeft. Voorheen speelde ze vaak op het keyboard. Ze had daarvoor muziekles gehad van Theo van Es. Ze glimlacht als ze er aan terugdenkt. Penningmeester bij de K.B.O Cuijk Noord, organisatie koersballen in de Wijkwinkel, sporten bij de fitness in de Kwel, zo krijg je de dagen wel vol !

Tijdens ons gesprek kwamen af en toe (bijna) de waterlanders bij deze gevoelvolle vrouw. Ze heeft dan ook nogal wat meegemaakt in het leven. Maar ze is steeds optimistisch en vrolijk gebleven en daarvan plukt ze nu de vruchten. Zo moet dat in het leven !

Claar en Ruud, we hopen dat jullie nog vele jaren van elkaar en van jullie kinderen en kleinkinderen zullen mogen genieten. Dat wensen we je van harte toe !